

Njé mo wa lori oju ọna ti o tònà?

Tani o da awọn sanmọ ati ile ati awọn nkan ti o wa nínú mejeeji ninu awọn edata ti o tobi ti imò wa o lee gbe gbogbo rẹ tan?

Tani o şe eto ti o munadoko yii sinu sanmọ ati ile?

Tani o da ọmọniyán ti o si tun fun un ni ìgbòràñ ati irína ati làákàyè ti o si tun şe e ni ẹni ti o ni ikapa lati wa awọn imò ati mímò awọn ododo?

Tani o şe işe ti o péye dáadáa yii sinu oríkèé ara rẹ, ti o si tun ya aworan rẹ ni aworan ti o daa?

Woye si işeda awọn nkan abëmi ti o n bẹ ni oríṣiríṣi, taa ni o şeda wọn pèlu awọn aworan (irisí) ti ko ni aala?

Bawo ni agbaye nla yii şe tò ti o si tun fidì mulẹ pèlu awọn òfin ti o n de e ni dide to péye lati odún gboqoro (bi ọdun şe n gori ọdun)?

Taa ni o şe agbekalé awọn eto ti ndari agbaye yii (Işemi ati ikú, ibisi ati ireṣi awọn alààyè, oru ati ọsan, iyipada awọn igba, ati bẹ bẹ lọ)?

Njé aye yii da ara rẹ bii? Abi o wa lati ibi aisi (Asèdá)? Abi o kan şèèṣì maa bẹ ni? Olóhun ti ọla Rẹ ga sọ pe: (أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ۝ ۳۵) Tàbí wón şédá wọn láì sí Asèdá? Tàbí àwọn ni wón şédá ara wọn ni? (أَمْ خَلَقُوا السَّمَاوَاتِ ۝ ۳۵) Tàbí àwọn ni wón şédá àwọn sánmò àti ilè? Rárá o, wọn kò màmò dajú ni[At-Tür: 35-36].

Ti o ba wa jẹ pe awa ko da ara wa ti o si soro ki a wa lati ibi aisi tabi eesi, a jẹ wipe ododo ti ko si iyemeji nibẹ ni pe: Dajudaju agbaye yii ko gboqoro ma ni Oluda ti O tobi ti O ni ikapa, tori pé o soro ki ayé yii o da ara rẹ! Tabi ki o wa lati ibi aisi! Tabi ki o şèèṣì wa!

Nitori ki ni ọmònìyan yio şe gbagbò ninu bibé awọn nnkan ti ko ri? Gege bii: (Mimò nnkan, ati laakaye ati ẹmi ati awọn imòlára ati ife) şe ko ki n şe nitori pe o ri àwọn oripa wọn ni? Bawo ni ọmònìyan şe maa tako bibé Èní tí Ó dá ile aye ti o tobi yii, ti o si n ri awọn oripa awọn edata Rẹ ati işe Rẹ ati iké Rẹ?!

Èní kan ti o ni laakaye ko lee gba wole layelaye ki wọn sọ fun un pé: Ile yii ti wa lai şe pe ẹnikan ni o mò ọn! Tabi ki wọn sọ fun un pé: Dajudaju aisi oun ni o mu ile yii maa bẹ! Bawo ni awọn eniyan kan şe lee gba pe olododo ni ẹni ti o ba n sọ bayii pe: Dajudaju agbaye ti o tobi yii wa laisi Adèdàa kan? Bawo ni onilaakaye kan şe lee gba ki wọn sọ fun oun pé: Dajudaju wiwa ti agbaye wa pèlu eto ti o munadoko yii şèèṣì ni?

Gbogbo eyi maa mu wa ja si esi kan, oun ni pe, dajudaju Oluwa kan ti O tobi ti O je Olukapa ti O je Oluşeto kan n bẹ fun agbaye yií, ati pe Oun nikana şoso ni Èní ti O ni eto

si ijosin, ati pe dajudaju gbogbo nnkan ti wọn n josin fun yàtò si I, ijosin rẹ jẹ ibajé, ko lẹtqo si ki wọn maa josin fun un.

Oluwa Adedaa Qba ti O tobi

Oluwa Adedaa Okan şoso kan n bẹ, Oun ni Olukapa Oludari Olupese ti O maa n so eniyan di alàayè ti O si maa n so eniyan di oku, Oun ni O şeda ilè ti O si téri rẹ ba, ti O şe e ni nnkan ti o daa fun awọn edata Rẹ, Oun ni O şeda sanmọ ati nnkan ti o n bẹ nibẹ ninu awọn edata ti wọn tobi, ti O şe eto ti o péye yii fun oorun ati ɔṣùpá ati oru ati ɔsan, eyi ti o n tóka si titobi Rẹ.

Oun ni O rọ atègun fun wa ti ko si işemi kan fun wa lai si i, Oun ni O n rọ ojo le wa lori ti O şe awọn okun ati awọn odo ni rírò fun wa, Oun ni O n fun wa ni oúnjé ti O si n so wa nigba ti a si wa ni ọlè ninu ikun awọn iya wa laisi agbara kan ti o n bẹ fun wa, Oun ni O n mu ejé şan ninu awọn işan wa lati igba ti wọn ti bi wa titi a o fí kú.

Oluwa Adedaa Olupese yii ni Allahu- mimọ ni fun Un ti ọla Rẹ ga-

الْعَرْشِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ نَّمَّا إِسْنَوَى عَلَىٰ (إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ وَالْأَمْرُ تَنَاهَىٰ كَمَّ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ) وَالْقُمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِإِمْرِهِ أَلَا لَهُ الْحَلْقُ يُغْشِي اللَّيلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَتَّىٰ وَالشَّمْسُ {Dájúdájú Olúwa yín ni Allāhu, Èni tí Ó şédá àwọn sánmò àti ilè fún ojó méfà. Léyìn náà, Ó gúnwà sí orí Ìté-olá. Ó n fí òru bo ɔsán lójú, tí òru n wá ɔsán ní kíákíá. Òòrùn, ɔṣùpá àti àwọn iràwò ni wón ti rọ pèlú àṣe Rẹ. Gbó! TiRẹ ni èdá àti àṣe. Ibùkún ni fún Allāhu, Olúwa gbogbo ẹdá.}[Al-A'raf : 54].

Allahu ni Oluwa Oluda gbogbo nnkan ti o wa ninu agbaye yii ninu nnkan ti a n ri ati ninu nnkan ti a kò ri, ati pe gbogbo nnkan ti o yàtò si I jẹ edata ninu awọn edata Rẹ, Oun ni O lẹtqo si ijosin ni Oun nikàn şoso, ati pe a ko gbodò josin fun nnkan ti o yàtò si I pèlu Rẹ, ko si orogun fun Un nibi ijøba Rẹ tabi şışeda Rẹ tabi şíše ètò Rẹ ati ijosin Rẹ.

Tí a ba gbà pé awọn olóhun miiran n bẹ pèlu Oluwa nínú ẹ, ile aye o ba bajé; nitori pe ko lee daa ki olóhun meji maa dari àlámòrì ile aye ni asiko kan náà, Olóhun- ti ọla Rẹ ga- so pe:{إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَّا لَوْ گَانْ فِيهِمَا آللَّهُ} (Tí ó bá jé pé àwọn olóhun kan wà nínú sánmò àti ilè léyìn Allāhu, sánmò àti ilè ibá ti bàjé) Al-Anbiya' : 22.

Awọn iroyin Oluwa Adedaa

Awọn orukò ti wọn rëwa n bẹ fun Oluwa- mimọ ni fun Un- eyi ti ko şee ka, awọn iroyin ti wọn ga ti wọn pö ti wọn tobi n bẹ fun Un eyi ti wọn n da lori pipe Rẹ, ninu awọn orukò Rẹ ni: Adedaa, "Allahu" itumò rẹ ni: Èni ti a n sìn ti O lẹtqo si ijosin ni Oun nikàn şoso ti ko si orogun fun Un. Qba Alaaye, Alámójúútó-èdá, Aşaké-ørün, Olupese ati Oløre,

Olohung- ti ọla Rẹ ga- so ninu Al-Kuraani Alapon-onle pé: **إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ (اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ)**
خَلَقُوهُمْ وَلَا عِنْدُهُ إِلَّا بِأَنْبِئْنَاهُ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ سَيْنَةً وَلَا نَوْمَ لَهُ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ وَسَعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا يُعِظِّمُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ (Allāhu, kò sí olóhun kan tí ijósìn tó sí àfi Óun, Alààyè, Alámójúútó-èdá. Oògbé kì í ta Á. Atí pé oorun kì í kùn Ún. TiRè ni ohunkóhun tó wà nínú àwọn sánmò àti ohunkóhun tó wà nínú ilè. Ta ni èni tí ó máa şipè lódò Rẹ àfi pèlú iyònà Rẹ? Ó mo ohun tí ní bẹ níwájú wọn àti ohun tí ní bẹ léyìn wọn. Wọn kò sì ní imò àmótán nípa kiní kan nínú imò Rẹ àfi ohun tí Ó bá fé (fí mó wón). Aga Rẹ gbààyè ju àwọn sánmò àti ilè. Síşó sánmò àti ilè kò sì dá A lábara. Allāhu ga, Ó tóbí)[Al-Baqarah : 255].

Olohung- ti ọla Rẹ ga- tun so pe: **فَلَمْ يَكُنْ لَّهُ أَحَدٌ (1) (سُورَةُ الصَّمَدُ ۖ ۲)** Allāhu ni Aşiwájú (tí edata ní bùkátà sí, tí Óun kò sì ní bùkátà sí wọn **وَلَمْ يَكُنْ لَّهُ كُفُوا (3)** Kò bímo. Wọn kò sì bí I **وَلَمْ يَكُنْ لَّهُ كُفُوا (3)** Kò sì èni kan tí ó jo Ó." [Al-Ikhlass 1-4].

Oluwa Qba ti a n josin fun jé Eniti O ni awọn iroyin pipe

Ninu awọn iroyin Rẹ ni pe Oun ni Eni ti a n josin fun, atí pe nnkan ti o yàtò si I je nnkan ti a da, ti a la iwò bò lorun, ti a n pa láşe, ti a borí.

Ninu awọn iroyin Rẹ ni pe, dajudaju Qba Alaaye, Alámójúútó-èdá ni, atí pe gbogbo alaaye ti n bẹ, Allahu ni Eni ti O ye wọn ti O si mu wọn bẹ latara aisi, Oun ni O moju to wọn pèlu bibé Rẹ atí ipese Rẹ atí tito Rẹ. Atí pe Oluwa naa jé alaaye ti ko nii ku, ti titan si jé kò şéé şé fun Un, Alamojuuto ti ko ki n sun, koda oogbe tabi oorun kan ko lee gba A mu.

Ninu awọn iroyin Rẹ ni pe Oun ni Qba Onimimo ti nnkankan ko pamọ fun Un lori ilè tabi ninu sanmọ,

Ninu awọn iroyin Rẹ ni pe Oun ni Qba Olugboró, Oluriran ti O maa n gbó gbogbo nnkan, ti O si maa n ri gbogbo edata, O ni imo nipa gbogbo nnkan ti şemi n şe royiroyi nipa rẹ atí nnkan ti awọn igbaaya n gbe pamọ, nnkan kan ko pamọ fun Un- mimo ni fun Un- lori ilè tabi ninu sanmọ.

Ninu awọn iroyin Rẹ ni pe Oun ni Olukapa ti nnkan kan ko lee ko agara ba A, ti èni kankan ko lee da erongba Rẹ pada, O maa n şe nnkan ti o ba wu U tì O si maa n kòdi nnkan ti O ba wu U, O maa n ti siwaju O si maa n ti sényin, atí pe oğbón ti o pe n bẹ fun Un.

Ninu awọn iroyin Rẹ ni pe Oun ni Adedaa, Olupese, Oluşeto ti O da edata ti O si şetò rẹ, atí pe edata n bẹ ninu arqwoto Rẹ atí labé ikapa Rẹ.

Ninu awọn iroyin Rẹ ni pe O maa n da ἐni ti ara n ni lohun, O maa n ran ἐni ti wọn bò sí lówo, O maa n sì ibanuje ló, ati pe ti gbogbo ἐda ba ko sinu ibanuje kan tabi ifunpinpin kan wón maa sádi I ni dandan.

Ijòsin ko gbodò jé ti ἐnikení afí ti Olóhun- ti ọla Rẹ ga- Oun ni Ἐni ti O pe ti O lètò si i ni Òun níkan şoşo yàtò si élomiran, ati pe gbogbo nnkan ti wòn bá jòsin fun yàtò si I jé nnkan ti wòn n jòsin fun pèlu ibajé ti o je nkan to dinku ti iku ati titan le şelè si i.

Olóhun- ti ọla Rẹ ga- pese awọn laakaye fun wa ti o le gbó nnkan ye latara titobi Rẹ, O fi adamò kan ti o nífèé daadaa rinlé si wa lara, ti o si korira aburu, ti o si maa n fi ọkan balé ti o ba sadi Oluwa gbogbo ἐda, ati pe adamò yii n tóka lori pipe Rẹ ati pe ko ròrun lati royin Rẹ- mimò ni fun Un- pèlu adinku.

Ko tò fun ἐni ti o ni laakaye lati jòsin fun nnkan kan afí Ἐni ti O pe, bawo ni o şe maa jòsin fun ἐda ti kò pe bii rẹ tabi ti o kere si i!

Ἐni ti a maa jòsin fun ko ròrun ki o je abara tabi ḥorisà tabi igi tabi ḥranko!

Oluwa wà loke awọn sanmò Rẹ, O gunwa sori aga ọla Rẹ, O takete si ἐda Rẹ, ko si nkan kan ninu awọn ἐda Rẹ nínú paapaa Rẹ, ko si si nkan kan ninu paapaa Rẹ lara awọn ἐda Rẹ, ko ki n sòkalé, ko si ki n gbe awò nkan kan wò ninu awọn ἐda Rẹ.

Oluwa, ko si nnkan kan ti o da bii Rẹ, Oun ni Qba Olugbò Oluriran, ko si ἐni kan ti o jo Q, O rorò kuro lòdò ἐda Rẹ, ko ki n sun ko si ki n je oúnje, O tobi ko si ròrun ki iyawo tabi ḥomò wa fun Un; ati pe Qba Adèdàa awọn iroyin titobi n bẹ fun Un, ko si ròrun láéláé ki wòn royin Rẹ pèlu ini bukaata tabi adinku.

نَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا أَيْمَانًا ضُرُبَ مَثَلَنَ فَاسْتِمْعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ {يَا: pe:} (صَعْفَ الطَّالِبِ وَالْمَطْلُوبِ) لَهُ وَإِنْ يَسْلِبُهُمُ الْدُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَفِدُوْهُ مِنْهُ ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا Wón fi àkàwé kan lélè. Nitorí náà, e téti sí i. Dájúdájú àwọn tí è n pè léyìn Alláhu, wòn kò lè dá eśinśin kan, wòn ibàá para pò láti se béké. Tí eśinśin bá sì gba kiní kan mó wòn lówó, wòn kò lè gbà á padà lówó rẹ. Ḳlé ni ἐni tí ná wá nñkan (lòdò ḥorisà) àti (ḥorisà) tí wòn ná wá nñkan lòdò rẹ} (لَقَوْيٌ عَزِيزٌ) مَا قَدَرُوا اللَّهُ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ (73) {Wón kò bu ḥowò fún Alláhu ní ḥowò tí ó tó sí I. Dájúdájú Alláhu mà ni Alágbará, Olùborí} [Al-Hajj: 73-74].

Nitori ki ni Adèdàa ti O tobi yii şe dá wa? Ati pe ki ni nnkan ti O n fè lati ḥodò wa?

Njé o ba laakaye mu pe dajudaju Olóhun şeda gbogbo awọn ἐda wonyii laini afojusun, njé O şeda wa lásán, Oun si ni Qba Ojogbòn Onimimo?

Njé o ba laakaye mu pe dajudaju Ἐni ti O şeda wa pèlu eto yii ati idamuşemuše, ti O şe nnkan ti o wa ninu sanmò ati ilé ni iròrun fun wa, pé O şeda wa laini afojusun tabi ki O fi wa silé laisi idahun si eyi ti o pataki julò ninu awọn ibeere ti wòn ko airoju ba wa, gege

bii: Nitorí ki ni a şe wa nibi? Ati pe ki ni o wa leyin iku? Ati pe ki ni afojusun latara şışeda wa?

Nje o ba laakaye mu ki o ma si ijiya kan fun alabosi, ki o si ma si eşan fun oluşe daadaa?

Olohung- mimo ni fun Un- so pe: (أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلْقَكُمْ عَيْنًا) (Sé e lérò pé A kàn şedá yín fún iranù ni, ati pé dájúdájú wọn ò níí da yín padà sódò Wa?)[Al-Mu'minuun: 115].

Bi ko şe pe Olohung ran awon ojişे ki a le mọ idí bibé wa, O si tó wa sónà nipa bi a şe ma maa josin fun Un ti a si ma maa sunmó Ọn, ati pe ki ni nnkan ti O fẹ lati ọdó wa! Bawo ni a şe maa ri iyonu Rẹ, O si şo fun wa nipa ibupadasi wa leyin iku?

Olohung ran awon ojişे lati le şo fun wa pe Oun nikan şoso ni O lettoq si ijosin, ki a si le mọ bi a şe maa josin fun Un, ati ki wọn le mu awon àşé Rẹ ati awon erek Rẹ de etiigbo wa, ki wọn si le kọ wa ni awon iwa ọlọla ti o şe pe ti a ba gba wọn mu isemi aye wa máa daa, yoo si kun fun awon oore ati alubarika.

Ati pe Olohung ti ran awon ojişे ti wọn po gege bii: (Nuh, Ibrahim, Musa, ati Isa) ti Olohung kun wọn lqwó pélú awon ami ati awon işe iyanu ti wọn tóka lori ododo sisó wọn ati pe wọn je iránşé lati ọdó Rẹ- mimo ni fun Un-, ti ikéyin wọn je Muhammad- ki iké Olohung ati ọla Rẹ maa ba a-.

Awon ojişे si ti şo fun wa ni gbogbo ọna to han dáadáa pe dajudaju isemi aye yii je idanwo ati pe dajudaju isemi aye tòótó maa waye leyin iku

ati pe alujanna n bẹ fun awon olugbagbó ti wọn josin fun Olohung nikan şoso ti ko si orogun fun Un ti wọn si ni igbagbó ninu gbogbo awon ojişे, ati pe ina kan si n bẹ ti Olohung pese rẹ kalé fun awon alaigbagbó ti wọn josin fun awon olohung miiran pélú Olohung tabi ti wọn shaigbagbó ninu eyikeyii ojişे kan ninu awon ojişे Olohung.

Olohung- ti ọla Rẹ ga- so pe: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ يَقْرَءُونَ إِنَّمَا مِنْ قُرْآنٍ نَّاهِيًّا عَنِ الْمُحَاجَةِ فَلَا يَنْهَا عَنِ الْجِنَاحِ ۚ) (عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ بِهِ يَحْرُثُونَ) (Omó (Ànábi) Ádam, nígbà tí àwọn Òjísé nínú yín bá wá ba yín, tí wọn yóò máa ka àwọn áyah Mi fun yín, enikéni tí ó bá bérù (Mi), tí ó sì şatúnse, kò níí sí ibérù kan fún wọn, won kò sì níí banújé (35) وَاسْتَكْبِرُوا عَنْهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا هُمْ فِيهَا أَخْلَدُونَ) Awon tó bá sì pe àwọn áyah Wa níró, tí wòn si şègbérage sí i, àwọn wònyen ni èrò inú Iná. Olùsegberé ni wòn nínú rẹ)[Al-A'raaf 35-36].

Olohung- ti ọla Rẹ ga- so pe: (يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ۚ) (إِنَّمَا مِنْ قَبْلِكُمْ لَعْنَكُمْ تَنَقُّلُونَ) (21) (يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ۖ) (فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ النَّارِ رُزْقًا فِرَاشًا وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَا مَا اللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ۚ) (22) (إِنَّمَا مِنْ قَبْلِكُمْ تَنَقُّلُونَ ۚ) (إِنَّمَا مِنْ قَبْلِكُمْ تَنَقُّلُونَ ۚ) (Tí e bá wà nínú iyéméjì nípa ohun tí A sòkalé fún erúsín Wa, nítorí náà, e mú súrah kan wá bí irú rẹ, kí e sì pe

تَقْعِلُوا وَلَنْ تَقْعُلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي فَإِنْ لَمْ (23) (النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أَعِدَّتْ لِكُفَّارِينَ (٤) وَقُوْدُهَا شَوْرَا فُنْ Iná, èyí tí ikoná rē jé àwọn ènìyàn áti òkúta tí Wón pa lésè sílè de àwọn aláigbàgbó) مِنْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلُّمَا رُزْقُوا مِنْهَا وَبَشَّرَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ (24) (فِيهَا حَالِدُونَ) وَأَنُوا بِهِ مُتَسَابِهَا وَلَهُمْ فِيهَا أَرْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ ثَمَرَةٌ رُزِقُوا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلٍ Fún àwọn t'ó gbàgbó ní òdodo, tí wón sì se àwọn işe rere ní iró idùnnú pé, dájúdájú àwọn Ogbà Ìdèra kan ní bẹ fún wón, èyí tí àwọn odò ní şàn ní isálè rē. Nígbákígbà tí A bá p'èsè jíjé-mímu kan fún wón nínú èso rē, wón yóò sò pé: "Èyí ni wón tí pèsè fún wa téletélè." – Wón mú un wá fún wón ní irísí kan náà ni (àmò pélú adùn òtòòtò). – Àwọn iyàwó mímó sì ní bẹ fún wón nínú Ogbà Ìdèra. Olùsegbéré sì ni wón nínú rē)(Al-Baqarah: 21-25).

Nitori ki ni awọn ojiṣe şe po?

Dajudaju Ọlohung ran awọn ojiṣe Rē si awọn ijo, ko si ninu ijo kan afi ki Ọlohung ran ojiṣe kan si wón, lati pe wón ló sibi ijosin fun Oluwa wón, ki o si mu awọn àṣe Rē ati awọn ekó Rē de etiigbo wón, ati pe afojusun ipepe gbogbo wón patapata je: Ijosin fun Ọlohung nikan şoso- Alagbara ti O gbónngbón, Gbogbo igba tí ijo kan ba ti bérè si nii gbe nnkan ti ojiṣe rē mu wa jusilé tabi da a rú, ninu àṣe mimu Ọlohung ni Okan şoso, Ọlohung maa gbe iṣe naa fun ojiṣe miiran lati tun oju ọna naa şe, ti o si maa mu awọn eniyan pada si adamò ti o ni àlàáfià pélú imu Ọlohung ni Okan şoso ati itele Rē,

Titi ti Ọlohung fí pari awọn ojiṣe pélú Muhammad- ki iké Ọlohung ati ọla maa ba a-, ẹniti o mu ẹsin ti o pe wa ati ofin gbere ti o kari gbogbo edata titi di ojo igbende, eyi ti o wa pari, ti o si je nnkan ti o wa pa nnkan ti o sıwájú rē rē ninu awọn ofin, ati pe Olúwa si fi ọwó soya fun ẹsin yii lati maa şeku titi di Ojó Àjínde.

Eniyan ko lee di olugbagbó titi yoo fí ní igbagbó ninu gbogbo awọn ojiṣe

Ọlohung ni O ran awọn ojiṣe, ti O si pa gbogbo edata Rē láṣe pélú itele wón, ẹni ti o ba şe aibbagbó ninu iránṣé okan ninu wón dajudaju o ti şe aibbagbó ninu gbogbo wón, ati pe ko si ẹṣe kan ti o tobi ju ki ọmóniyán da imisi Ọlohung pada sódò Rē, ko si ibuyé fun wiwo alujanna laisi nini igbagbó ninu gbogbo awọn ojiṣe.

Nitori naa nkan ti o je dandan lori ẹnikçókan ni asiko yii ni ki o ni igbagbó pélú Ọlohung ati gbogbo awọn ojiṣe Rē, ki o si tun gba ojo ikéhin gbó, iyéni o wàá níí şelé ayaafi pélú ki o gbagbó ki o si tele igbeyin wón (awọn ojiṣe) ati opin wón tii şe Muhammad - ki iké ati ọla Ọlohung maa ba a- ẹni ti a kun lówó pélú ami ịyanu láéláé, oun naa ni Kuraani Alapón-ɔnle, èyí ti Ọlohung nṣo ọ titi di ığbà tí yoo jogun ilé ati gbogbo nkan ti o wa l'ori rē.

Ọlohung sò ninu Kuraani Alapón-ɔnle pe dajudaju ẹni ti o ba kó nini igbagbó sí ojiṣe kan ninu awọn ojiṣe Rē, o ti şe keferi si Ọlohung o si ti pe imisi Rē ni iró, Ọlohung ti ọla Rē ga وَيَقُولُونَ تُؤْمِنُ بِيَغْضِنْ وَنَكْفُرُ بِيَغْضِنْ وَرَسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَفْرُّوا بَيْنَ اللَّهِ وَرَسُلِهِ إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِإِلَهٍ {يَتَحَذَّلُونَ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا} (Dájúdájú àwọn t'ó n şáì gbàgbó nínú Allāhu áti àwọn ١٥٠ وَيُرِيدُونَ أَنْ

Òjísé Rè, tí wón fé sòpínyà láàarin Allāhu àti àwọn Òjísé Rè, tí wón sì ní wí pé: "A gbàgbó nínú apá kan, a sì sàì gbàgbó nínú apá kan," wón sì fé mú ònà kan tò (lésin) láàarin iyen (150){لِكَافِرِينَ حَقًا وَأَعْذَنَا} (أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًا وَأَعْذَنَا) Ní òdodo, àwọn wònyen, àwọn ni aláigbàgbó. A sì ti pèsè lìyà tí í yeperé èdá sílè de àwọn aláigbàgbó}[An-Nisā': 150-151].

Nitori naa awa musulumi ni igbagbó pèlu Olòhun ati ojo ikeyin – gégé bí Olòhun sé pàsé - a sì tun ni igbagbó si gbogbo ojíse ati awọn iwe ti o saaju, Olòhun ti ola Rè ga sò pe: (أَمَّنْ رُسُلَهُ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَمَلَائِكَةٍ وَكُلُّهُ وَرُسُلٌ لَا تُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلُّ أَمْنٍ بِاللهِ الرَّسُولُ يَمَا أَنْزَلَ {أَجْنَابٍ} (أَجْنَابٍ) وَأَطْعَنَاهُمْ أَجْنَابٍ وَأَنْتَ رَبُّنَا وَإِلَيْكَ نُصِرْنَا) Òjísé náà (sollalāhu 'alayhi wa sallam) gbàgbó nínú ohun tí wón sòkalè fún un láti ọdò Olúwa rè. Àwọn onígbàgbó òdodo náà (gbàgbó nínú rè). Èní kòòkan (wòn) gbàgbó nínú Allāhu, àwọn molāika Rè, àwọn Tírà Rè àti àwọn Òjísé Rè. A kò ya èní kan sótò nínú àwọn Òjísé Rè. Wón sì sò pé: "A gbó (àsé), a sì tèlé (àsé). À ní tòrò àforíjìn Rè, Olúwa wa. Ọdò Rè sì ni àbò èdá."}[Al-Baqorah: 285].

Ki ni Kuraani Alapòn-ònle?

Kuraani Alapòn-ònle ni ọró Olòhun ti ola Rè ga ati imisi Rè ti O sòkalé fun igbeyin awọn ojíse tii şe Muhammad, oun si ni ami iyanu ti o tobi julò ti n tòka si ododo ije anabi rẹ - ki iké ati ola Olòhun maa ba a -, ati pe Kuraani Alapòn-ònle ododo ni nibi awọn idajò rẹ, ootò sì ni nibi awọn irøyin rẹ, Ati pe Olòhun ti pe awọn ti wòn pe e niroy n'ija pèlu pe ki wòn o mu iru rẹ wa koda bo şe suurah kan ti o jọ o, ti wòn si kagara lati şe iyen; latari titobi akosinu rẹ ati kikari ọró inu rẹ fun gbogbo nkan ti o nii şe pèlu ọmóniyán ninu işemi aye ati ojo ikeyin, ati pe o ko sinu gbogbo awọn pàápàá igbagbó ti nini igbagbó ninu rẹ je dandan, Gégé bí o se ko sinu awon aşe ati awon eewo ti o je dandan ki ọmóniyán o maa rin lori rẹ nibi nkan ti o wa laarin rẹ ati Oluwa rẹ tabi laarin rẹ ati ara rẹ, tabi laarin rẹ ati gbogbo edata, ti gbogbo rẹ wa pèlu ilàñà ti o ga nibi didantò ati alaye lèkunréré, Dajudaju o ko eyi to pò sinu ninu awon eri ti laakaye ati awon ododo ti imò ti wòn tòka lori pe dajudaju iwe yii ko şeeşe ki o je lati işe ọwò edata bi ko şe pe ọró Oluwa edata- mimò ni fun Un ti ola Rè ga- ni.

Ki ni ẹsin Isilaamu?

Isilaamu ni jijupa-juse sile fun Olòhun- ti ola Rè ga- pèlu imu U ni Okan şoso, ati gbigba fun Un pèlu itele, ati titèle ofin Rè pèlu iyònu ati gbigba wòle, ati şíše aibagbó sí gbogbo nnkan ti wòn josin fun yàtò si Olòhun.

Dajudaju Olòhun gbe awọn ojíse dide pèlu işe-iránşé kan oun ni: Ipepe lò sibi ijòsin fun Olòhun ni Oun nikan şoso ti ko si orogun fun Un, ati şíše aibagbó pèlu gbogbo nnkan ti wòn josin fun yàtò si Olòhun.

Isilaamu ni ẹsin gbogbo awọn Anabi, ati pe ipepe wòn ọkan şoso ni ti awon ofin wòn je ọtòòtò, ati pe ni oni, awọn mùsùlùmí nikan şoso ni wòn n gba ẹsin ti o ni alaafia mu, eyi ti gbogbo awọn Anabi mu wa, ati pe işe-iránşé Isilaamu ni asiko yii je ododo, oun si ni işe-iránşé ipari lati ọdò Qoba Adedaa fun gbogbo edata eniyan, Oluwa ti O ran Ibrahim ati

Musa ati 'Isa- ki iké Olóhun maa ba wọn- nişé, Oun naa ni O ran ipari awọn ojişé
Muhammad- ki iké Olóhun ati ọla Rẹ maa ba a- dajudaju ofin sharia Isilaamu wa lati pa
nnkan ti o sıwájú rẹ ninu awọn ofin rẹ.

Dajudaju gbogbo ẹsin ti awọn eniyan fi n jōsin lonii- yàtò si Isilaamu- je awọn ẹsin latara
işe ọwọ edata, tabi awọn ẹsin ti wọn ti fi igba kan je ẹsin ti Olóhun lèyin naa ni ọwọ edata ti
fi wọn şeré, ti wọn ti pada di adapo itòjopelemo itàn àròsò ati awọn àló ti wọn jogún, ati
awọn ibbiyanju èdá.

Şugbon ẹsin awọn Mùsùlùmí ni ẹsin kan ti o han ti ko lee yipada, bi o ti je pe dajudaju
awọn ijosin wọn ti wọn fi n jōsin fun Olóhun je ọkan, gbogbo wọn ni wón n ki irun
wákàtí márùn-ún, ti wọn n yó saka awọn dukia wọn, ti wọn n gba awé oшу Ramadan,
ronu si iwe ofin wọn tii şe Kuraani Alapón-ònle, ó je iwe kan ni gbogbo awọn ilu. Qba ti
ola Rẹ ga sọ pe: **اللَّمَّا كُنْتُ عَلَيْكُمْ نَعْمَلْتُ لَكُمْ (أَلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ) (Mo parí ẹsin yín fun yín lónií)**. Mo sì se àsepé idéra Mi fun
yín. Mo sì yónú sí 'Islám ní ẹsin fun yín. Nítorí náà, ẹnikéni tí wón bá kó sínú ìnira ebi
(láti je ẹran èèwò), yàtò sí olùfínnúfindò-désè, dájúdájú Alláhu ni Aláforíjìn, Àşáké-
òrun)[Al-Ma'idah: 3].

Olohung- ti ọla Rẹ ga- so ninu Kuraani pe: **عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ (فُلُّ آمَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى مُسْلِمِوْنَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نَفَرُّ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ وَيَعْفُوْبَ وَالْأَسْبَاطُ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَالنَّبِيُّونَ وَإِسْحَاقَ**
٨٤)) (So pé: "A gbàgbó nínú Alláhu àti ohun tí Wón sòkalè fún wa pèlú ohun tí Wón
sòkalè fún (Ànábi) 'Ibróhím, 'Ismó'l, 'Ishák, Ya'kùb, àti àwọn àrómodómọ (rẹ. A gbàgbó
nínú) ohun tí Wón fún (Ànábi) Mùsá àti 'Isá àti àwọn Ànábì láti ọdò Olúwa wọn; A kò ya
enì kan kan sótò nínú wọn. Áwa sì ni mùsùlùmí (olùjuwó-jusé-sílè) fún Un) (84)
وَمَنْ يَتَّبِعْ (E) **دِيَنًا فَلَنْ يَقْبَلْ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ** (غَيْرَ الإِسْلَامِ

'Islám, A ò níí gbà á lówó rẹ. Ní Ojó Ìkéyìn, ó sì máa wà nínú àwọn eni òfò)(Aal-E-
Imran: 84-85).

Ẹsin Isilaamu ni ọnà ti o gbòòrò fun isëmi ayé, ti o ba adamọ ati laakaye mu, ti awọn emi
ti wọn se deedee naa gba a wole, ti Qba Adédaa ti O tobi se e lofin fun edata, oun ni ẹsin
daadaa ati oriire fun awọn eniyan lapapo ni aye ati orun, ti ko se iyàtò laaarin èyà kan si
èyà kan, tabi awo kan si awo kan, awọn eniyan ri bákan náà nibé, ẹnikéni ko yàtò ninu
Isilaamu si élòmíi afi pèlu idiwòn işe ire rẹ.

Olohung- ti ọla Rẹ ga- so pe: **مُؤْمِنٌ قَانْجِيَّةً حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجِيَّنَّهُمْ مَنْ عَمِلَ صَلِحًا مَنْ ذَكَرَ أَوْ أَنْتَى وَهُوَ (أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ**
(Enikéni tí ó bá se işe rere, ọkùnrin ni tàbí obìnrin, tí ó sì je
onígbàgbó ọdodo, dájúdájú A óò jé kí ó lo ịgbésí ayé t'o dára. Dájúdájú A ó sì fi èyí t'o
dára jùlò sí ohun tí wón n şe níşé san wón ní ẹsan wọn)[An-Nahl: 97]

Isilaamu ni oju ọna oriire

Isilaamu ni ẹsin gbogbo awọn Anabi, oun ni ẹsin Olóhun fun gbogbo àwọn èniyàn, ko kii
se ẹsin Larubawa nikan.

Isilaamu ni oju ọna oriire tòótó ni aye ati idéra gbere ni orun.

Isilaamu ni ẹsin kan şoşo ti o maa n dahun fun awon bukaata emi ati ara, ti o si maa n yanjú gbogbo awọn işoro ọmoniyan, Olóhun- ti ola Rẹ ga- so pe: "Èyin méjèèjì, ẹ jáde kúrò nínú rẹ pátápátá. Apá kan yín sì jé ọtá sí apá kan - èyin atí Èṣù. Nígbà tí ìmònà bá sì dé ba yín láti ọdò Mi, ẹníkéni tí ó bá tèlé ìmònà Mi, kò níí shinà, kò sì níí dààmú) (123) (يَسْقَى 123 يَأْتِيَكُمْ مِنْ هُنَّى فَمَنْ أَشْيَعَ هُنَّايَ فَلَا يَضُلُّ وَلَا يَلْعَضُ عَذُوْ فَإِمَا لَهُ مَعِيشَةً صَنْعًا وَخَسْرَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى) (Eñikéni tí ó bá sì şéri kúrò níbi irántí Mi, dájúdájú işémí inira máa wà fún un nílé ayé. A sì máa gbé e díde ní afójú ní Ojó Ajínde)[Ta-Ha: 123-124].

Ki ni nnkan ti maa şe anfaani rẹ latara wiwọ inu Isilaamu?

Wiwọ inu Isilaamu, awọn anfaani ti wọn tobi ni wọn n bẹ fun un, ninu wọn ni:

Erenjé ati iyi ni aye pēlu pe ki ọmoniyan je eru Olóhun, ti ko ba ri béké ni, o maa je eru fun ifé inu ati èṣù ati awọn adun.

Erenjé ni ọrun pēlu pe ki Olóhun şe aforijin fun un, ki iyoku Rẹ si sokalé le e lori, ki Olóhun si mu u wọn alujanna, ki o si jere pēlu iyoku ati idéra gbere, ki ọmoniyan si la kuro níbi iya iná.

Dajudaju olugbagbó maa wa pēlu awọn Anabi ni ojó igbende ati pēlu awọn olododo ati awọn ti wọn ku iku şehidi ati awọn ẹni rere, ki ni o dun to o ninu alabawapo, ẹni ti ko ba ni igbagbó yoo wa pēlu awọn òrìṣà ati awọn ẹni buruku ati awọn ọdaran ati awọn ọbayeje.

Awọn ti Olóhun ba mu wọ inu alujanna, wọn ma maa şemi ninu idéra gbere laisi iku tabi aaré tabi inira ati ogbo tabi ibanuje, O si ma maa da wọn lohun gbogbo nnkan ti wọn ba fẹ, ati pe awọn ti wọn ba wọ ina, wọn ma maa wa ninu iya gbere laini dawó dúró.

O n bẹ ninu alujanna awọn igbadun kan ti oju kan ko ri rí, ti eti kan ko gbó ri, ti ko rú wúyé ninu ọkan èyikéyií ọmoniyan kan ri. Ninu awọn eri iyen ni ọro Rẹ- ti ola Rẹ ga- وَلَنَجْزِيَّهُمْ أَجْرٌ مُبِحٌسَنٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ أَوْ أَنَّهُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْبِطَنَّ حَيَاةً طَيِّبَةً (Mَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكْرِهِ (Eníkéni tí ó bá se işé rere, okùnrin ni tábí obìnrin, ó sì jé onígbàgbó ódodo, dájúdájú A óò je kí ó lo igbésí ayé t'ó dárá. Dájúdájú A ó sì fí èyí t'ó dárá jùlò sí ohun tí wón ní şe níşé san wón ní èsan wón)[An-Nahl, Ayah 97].Oba ti ola Rẹ ga tun so pe: (فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَا أَخْفَى لَهُمْ (Kò sì èmí kan tí ó mó ohun tí A fí pamó fún wón nínú awọn nnkan itutu ojú. (Ó jé) èsan ohun tí wón ní şe níşé (rere))[Suurat As-Sajdah: 17]

Ki ni nnkan ti mo maa padanu ti mo ba kọ lati gba Isilaamu?

Qomoniyan maa padanu eyi ti o tobi julò ninu imo ati amodaju, oun ni amodaju ati imo nipa Olòhun, yio si padanu ini igbagbo ninu Olòhun ti o maa n fi ifòkanbalé tòré fun omóniyan ati ifayabalé ni aye ati idéra gbere ni ɔrun.

Qomoniyan maa padanu riri eyi ti o tobi julò ninu iwe ti Olòhun sò ɔ kale fun awon eniyan, ati ini igbagbo ninu iwe ti o tobi naa.

O maa padanu ini igbagbo ninu awon Anabi ti won tobi gègè bi o se maa padanu iwa pèlu won ninu alujanna ni ojo igbende, o maa wa pèlu awon èṣù ati awon odatañan ati awon òrìṣà ninu ina jahanamò, o ma buru ni ilé ati imuleti.

الْخَسْرَانُ أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا ذَلِكَ هُوَ (فُلْنَ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا: pe: ("Sò pé: "Dájúdájú àwọn eni ofò ni àwòn tó şe èmí ara won ati ará ilé won lófò ni Ojó Ajínde. Gbó! İyen, òhun ni ofò póníbélé)(15) (الْمُبِينُ 15) وَمِنْ تَحْتَهُمْ لَهُمْ مِنْ فَرْقَوْمَةِ طَلْلُ مِنَ النَّارِ (15) (عِبَادَ فَاتَّوْنَ) (أَوْنَ اجَّا إِنَّا مَاا وَادَ نِي اكَّوْفُ اللَّهُ بِهِ عِبَادَةً يَا نِي اسَالَةَ وَنَوْنَ. İyen ni Alláhu fi ní dérù ba àwòn erúsìn Rè (báyí pé:) "Eyiin erúsìn Mi, e bérù Mi)[Az-Zumar: Ayah 15-16].

Eni ti o ba fè là ni ɔrun, o je dandan fun un lati wonu Isilaamu ki o si tèle Anabi Muhammad- ki iké Olòhun ati ola Rè maa ba a-

Ninu awon ododo ti gbogbo awon anabi ati ojiṣe panu pò lori rẹ ni pe ko si eni ti yio la ni ojo ikéyin ayaafi awon musulumi ti won gba Olòhun gbó - Oba ti O ga - ti won ò si mu ènikéni mo Qn ni orogun nibi ijòsin Rè, ti won si tun gba gbogbo awon anabi ati ojiṣe gbó, nitori naa gbogbo awon olutéle awon ojiṣe awon ti won gba won gbó ti won si gba won lododo, won o wò alujanna, won o si la kuro nibi ina.

Awon ti won wa ni igba anabi Mūsa ti won si gba a gbó ti won si tèle awon ofin rẹ, awon eleyii musulumi ni won, onigbagbo ododo eniire ni won, sugbon léyin ti Olòhun gbe Èsa dide, o je dandan fun awon olutéle Mūsa ki won o gba Èsa gbó ki won si tèle enitoru naa awon ti won gba Èsa gbó awon wonyi ni musulumi eniire, ati pe eni ti o ba ko lati gba Èsa gbó ti o wa so pe maa wa lori èsin Mūsa eni béké o kii şe mumini; nitorí pé o ti kó lati ni igbagbo ninu ojiṣe kan ti Olòhun ran an nişé, Léyin naa léyin igbà tí Olòhun gbe igbeyin awon ojiṣe dide tii şe Muhammad - ki iké ati ola Olòhun maa ba a - gbogbo èèyàn ló gbódò gbà á gbó, ati pe Olòhun ti O ran Mūsa ati Èsa, Òun náà ni O ran igbeyin awon ojiṣe tii şe Muhammad, nitori naa eni ti o ba şe aigbagbo si ijé ojiṣe Muhammad - ki iké ati ola Olòhun maa ba a - ti o wa so pe maa wa lori titéle Mūsa tabi Èsa, eni béké Kii şe olugbagbo.

Ati pe ko lee to ki omóniyan o so pe dajudaju oun n şe apónle awon musulumi, ko si tun lee to fun un lati la ni ojo ikéyin ki o maa şe saara ati ki o maa ran awon alaini lòwò, bi ko şe pe o gbódò je eni ti yio ni igbagbo si Olòhun ati awon tira Rè ati awon ojiṣe Rè ati ojo ikéhin; ki Olòhun le baa tewò gba iyen lòwò rẹ! Ati pe ko si eşe ti o tobi ju mimu orogun mo Olòhun ati şise aigbagbo pèlu Olòhun ati dida imisi ti Olòhun sokalé pada tàbí

titako jijé anabi igbeyin awon anabi tii şe Muhammad - ki iké ati ola Olóhun maa ba a - lo.

Nitori naa awon Yahudi ati Nasara ati awon to yato si won, won gbó nipa igbedide Muhammad ojişé Olóhun - ki iké ati ola Olóhun maa ba a - ti won si kó lati gba a gbó ti won si tun kó lati wó inu ęsin Isilaamu, won yio maa bę ni inu ina Jahannama ti won yio şe gbere nibę, ati pe eleyii ni idajo Olóhun ko si kii şe idajo éda eniyan kankan, Oba ti ola Rę ga so pe: **ئَارِ جَهَنَّمَ حَالِيَّنَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شُرُّ الْبَرِّيَّةِ** (إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي {Dájúdájú àwon t'ó şài gbàgbó (wonyí) nínú àwon ahlul-kitāb àti àwon ọşebó, won yóò wà nínú Iná. Olùsegberé ni won nínú rę. Àwon wónyen, àwon ni ẹdá t'ó burú jùlo.}[Al-Bayyinah: 6].

Níwòn ìgbà tí işe ti o igbeyin ti sokalé lati ọdó Olóhun si awon éda, nitori naa o je dandan fun gbogbo eeyan ti o ba gbo nipa Isilaamu ti o si tun gbo nipa işe anabi igbeyin tii şe Muhammad - ki iké ati ola Olóhun maa ba a - ki o gba a gbó ki o si tun tèle ofin rę ki o si tun tèle e nibi aşe rę ati kikó rę, tori naa eni ti o ba gbo nipa işe igbeyin yii ti o wa kó o, Olóhun o nii gba nkankan ni ọwó rę, yio si tun fi iya je e ni ojo ikeyin.

يُقْبَلُ مِنْهُ وَهُوَ فِي (وَمَنْ يَسْتَغْفِرُ لِغَيْرِ إِلَّا إِلَهٌ فَلْنَ) Ninu awon éri iyen ni oró Re- ti ola Re ga- pe: (Enikéni tí ó bá wá ęsin kan şe yátò sí 'Islám, A ò níí gbà á lówó rę. Ní Ojó İkéyin, ó sì máa wá nínú àwon eni öfö)[Aal-E-Imran, Ayah 85].

Oba ti ola Rę ga so pe: **وَلَا تُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا كَلِمَةً سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَا تَعْبُدُ إِلَّا اللَّهُ (فَإِنْ يَأْمُلَ الْكِتَابَ تَعَالَوْ إِلَيْيِ) (Sö pé: "Eyin ahlu-l-kitāb, e wá sibi ɔrò kan t'ó dógba láàarin àwa ati eyin, pé a ò níí jósin fún eni kan àfi Alláhu. A ò sì níí fi kiní kan wá akégbé fún Un. Ati pé apá kan wa kò níí sò apá kan di olúwa léyin Alláhu." Tí won bá sì gbúnrí, e so pé: "E jérí pé dájúdájú mùsùlùmí ni àwa)[Aal-E-Imran: 64].**

Ki ni nnkan ti o je dandan fun mi lati je ki n di Musulumi?

Lati wonu Isilaamu, ini igbagbó ninu awon origun mëfa yii je dandan:

Ini igbagbó ninu Olóhun- ti ola Rę ga- ati pe Oun ni Adédaa Olupese Oluşeto Olukapa, ko si nnkan kan ti o da bii Rę, ko si iyawo tabi ọmọ fun Un, ati pe Oun nikán şoso ni O letto si ijosin, won ko gbodó josin fun eni ti o yátò si I pélü Rę, ati lati ni adisókan pe dajudaju ijosin fun gbogbo nnkan ti won josin fun yátò si I je ijosin ti ibajé.

Ini igbagbó ninu awon molaika pe dajudaju eru Olóhun- ti ola Rę ga- ni won, O şeda won latara imole, O si fi sinu işe won pe ki won maa sokalé pélü imisi fun awon Anabi Rę.

Ini igbagbó ninu gbogbo awon iwe ti Olóhun sò won kalé fun awon Anabi Rę (gege bii Taorah ati Injil- şíwájú iyípadà won-) ati pe igbeyin awon iwe naa ni Kuraani Alapón- ọnle.

Ini igbagbó ninu gbogbo awon ojise gege bii Nuh ati Ibrahim ati Musa ati Isa ati pe igbeyin won ni Muhammad, éda enian ni gbogbo won, O kun won lwo pèlu imisi O si fun won ni awon ami ati awon ishe iyanu ti won n tokwa si sisò ododo won.

Ini igbagbó ninu ojo ikéyin nígbà tí Olóhun maa gbe awon éni akokó ati awon éni ikéyin dide, ti Olóhun maa se idajo laaarin awon éda Re, ti O maa mu awon olugbagbó wo alujanna ati awon alaigbagbó wo ina.

Ini igbagbó ninu kadara ati pe dajudaju Olóhun mo gbogbo nnkan ninu nnkan ti o wa ni asiko ti o ti lo ati nnkan ti o maa wa ni ojo iwaju, ati pe dajudaju Olóhun ti ní imo O si ti kó iyen O si fè e O si da gbogbo nnkan.

Ma se lo ipinnu rẹ lára!

Ile aye ko kii se ile gbere...

Ati pe gbogbo nnkan ti o rëwa maa to pamò, gbogbo adun maa to tán....

Ti ojo ti won maa se iṣirò ishe omóniyan lori gbogbo nnkan ti o ti tì síwájú maa de,oun ni يَا وَيَأْتِنَا مَالِ الْكِتَابِ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُسْفَقِينَ مَمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ (وَوُضِعَ: يَظْلَمُ رَبُّ أَحَدًا) كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَنَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا هَذَا الْكِتَابُ لَا يُغَادِرُ صَغِيرًا وَلَا iwe ishe èdá kalé (fún won). Nígbà náà, o máa rí àwọn éléshé tí won yóò máa bérù nípa ohun tí ní be nínú iwe ishe won. Won yóò wí pé: "Ègbé wa! Irú iwe wo ni èyí ná; kò fi ohun kékeré ati nílá kan sile láì kó ó sile?" Won sì bá ohun tí won se níshé níbè. Olúwa rẹ kò sì níí shabosí sí éni kan)[Al-Kahf: 49].

Dajudaju Olóhun- Alagbara ti O gbónngbón- ti sò pe dajudaju enian ti kò ba gba Isilaamu, ibupadasi rẹ ni gbere ni inu ina jahanamò titi laelae.

Ofo ko rorun bi ko se pe o tobi, Oba ti ola Re ga sò pé: غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ (وَمَنْ يَتَّبِعْ: Enikéni tí ó bá wá èsin kan se yàtò sí 'Islám, A ò níí gbà á lówó rẹ. Ní Ojo Ikéyin, ó sì máa wà nínú àwọn éni òfò)[Aal-E-Imran: 85].

Isilaamu ni èsin ti Olóhun ko nii gba òmíràn yàtò si i ninu awon èsin.

Olóhun ni O şeda wa, ọdo Re naa ni a o şeri pada si, ati pe ile aye yií je idanwo fun wa.

Ki omóniyan lò mò amódaju pe: Dajudaju işemi yii kuru gégé bii àlá... Ati pe énikéni ko nimò nipa igba ti o maa ku!

Ki ni o maa je idahun rẹ fun Aşeda rẹ ti O ba bi i leere ni ojo igbende pé: Nitorí ki ni ko se tèle ododo? Nitorí ki ni ko se tèle ikéyin awon Anabi?

Pèlu nnkan wo ni yoo fi da Oluwa rẹ lohun ni ojo igbende, ti O si ti sekilò kuro nibi awon abajade aigbagbó pèlu Isilaamu, O si sò pe ibupadasi awon alaigbagbó ni iparun sinu ina titi laelae?

Qba ti ola Re ga so pe: (الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَبَّوْا بِأَيْمَانِهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ) (وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَبَّوْا بِأَيْمَانِهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ) (Àwọn t'ó bá sì shài gbàgbó, tí wón sì pe àwọn áyah Wa níró, àwọn wònyèn ni èrò inú Iná. Olùsegbéré ni wón nínú rè) [Al-Baqarah, Ayah 39].

**Ko si awawi fun ẹni ti o ba gbe òtító sile ti o wa wo
awokose awọn baba ati awọn baba baba**

Olohung- Alagbara ti O gbọnngbọn- sọ fun wa pe opolopọ ninu awọn eniyan, won ko wiwonu Isilaamu sile latara ipaya agbegbe ti won n şemi nibe.

Òpòlòpò wọn si kọ Isilaamu nitorì àiní ifé si yiyi awọn adisòkan wọn pada, eyi ti wọn jogun rẹ lòdò awọn baba wọn tabi ti wọn gba a latara awọn agbegbe wọn ati awọn àwùjò wọn, ti wọn ti wa ba a saaba, òpòlòpò ninu wọn ni igbónára fun iro ti wọn jogún rẹ n kodi won lati gba Isilaamu.

Gbogbo awon wonyi pata ko si awawi fun won nibi iyen, won si maa duro si waju Olohung laini awijare.

Ko kii şe awawi fun alainigbagbọ ninu bibę Olóhun lati şo pe maa wa lori ainigbagbọ ninu bibę Olóhun nitori pe wọn bi mi sinu idile alainigbagbọ ninu bibę Olóhun! Bi ko şe pe o je dandan fun un lati şamulo laakaye ti Olóhun bun un, ki o si woye si titobi awọn sanmọ ati ile, ki o si ronu pélü laakaye rę ti Aşeda rę bun un lati le mo pe dajudaju Aşeda kan n bę fun ile aye yii, Gege bę̀ naa ni eni ti o ba n josin fun awọn okuta ati awọn orişà, ko si awawi fun un nibi ikşe awọn baba rę, bi ko şe pe o je dandan fun un lati şewadii nipa ododo ki o si bi ara rę leere pe: Bawo ni maa şe maa josin fun nnkan oborogidi ti ko gbo mi, ti ko si ri mi, ti ko şe mi ni anfaani pélü nnkan kan?!

Gége béké naa ni Nasara ti o ni igbagbo ninu awon alamori ti won tako adamó ati laakaye, o jé dandan fun un lati bi ara rë leere pe: Bawo ni o sé rorun fun oluwa lati pa qmò rë ti ko da eṣe kan kan nitorí eṣe awon eniyan mìfràn?! Eleyii wa ninu abosi! Bawo ni o sé rorun fun awon eniyan kan lati kan qmò olúwa mó agbelebuu ati lati pa a?! Njé Olúwa ko ni ikapa lati fori jin awon eṣe awon éda lai fun wón ni iyonda pipa qmò rë?! Njé Olúwa ko ni ikapa lati gbeja qmò rë ni?

Nnkan ti o je dandan fun onilaakaye ni lati tèle ododo, ki o si ma kóṣe awon baba ati awon baba baba lori ibaje.

اللهُ وَإِلَيْهِ الرَّسُولُ قَالُوا حَسِبْنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ (وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَيْ مَا أَنْزَلَنَا) (يَهْتَدُونَ) (Nígbà tí wón bá sọ fún wọn pé: "È máa bò wá síbi ohun tí Allāhu sòkalè. (È máa bò wá) sí ọdò Òjísé náà." Wón á wí pé: "Ohun tí a bá àwọn bàbá wa lórí rẹ ti tó wa." Sé pèlú bí ó ẹ pé àwọn bàbá wọn kò nímò kan kan, tí won kò sì mònà?)[Al-Ma'idah, Ayah 104].

Ki ni nnkan ti eni ti o ba fę gba Isilaamu maa şe, ti o si n bęru fun emi rę kuro nibi awon şuta awon molębi rę?

Eni ti o ba fę gba Isilaamu ti o si n paya agbegbe ti o wa ni ayika rę, o rörun fun un lati gba Isilaamu ki o si pa Isilaamu rę mo titi ti Qloahun yoo fi şe oju ɔna daadaa ni irörun fun un ti yoo da wa nibę fun ara rę ti o si maa fi Isilaamu rę han.

Ninu nnkan ti o je dandan fun ɔmɔniyan ni lati gba Isilaamu ni kíákíá, şùgbón ko je dandan lati sę fun eni ti o wa ni ayika rę pęlu gbigba Isilaamu rę tabi ki o fi han, ti o ba şe pe inira maa wa nibi iyen fun un.

Lö mo pe dajudaju ɔmɔniyan ti o ba gba Isilaamu yoo je ɔmɔ iya fun mílioniù awon Mùsùlùmí, ti yoo si rörun fun un lati kan si mɔsalasi tabi ile-işę ti Isilaamu ni ilu rę ti yoo si beere fun imoran lödö wọn ati iranlöwö ti iyen yoo si dun mo wọn ninu.

Qloahun- ti ɔla Re ga- sę pe: ﴿وَمَنْ يَتَّقِيَ اللَّهُ يَجْعَلُ لَهُ مَخْرَجًا﴾ [Enikéni tí ó bá n̄ bérù Allāhu, Ó mǎa fún un ní ɔnà àbáyö (níñú iṣòro). ﴿وَيَرْزُقُهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ﴾ Ó sì mǎa pèsè fún un ní àyè tí kò ti rokàn.] [At-Tolāq: 2, 3]

Irę oluka alapon-ɔnle

Şe kii şe pe yiyo Qloahun Adędaa ninu - Eni ti O şe idékun fun wa pęlu gbogbo idéra Re, ti O n fun wa ni jiye nígbà tí a wa ni olę ninu ikun awon iya wa ti O si tun n pese atęgun ti a n fa simu fun wa báyí- şe kii şe pe yiyo Q níñú ni o pataki ju iyonu awon eeyan si wa lę ni?

Se kii se erenje aye ati ojo ikeyin ni o tó lati fi gbogbo nkan ti ko to o ni awon adun aye ti yio tan silę fun un ni? Bęę lo ri o, mo bura pęlu Qloahun!

Nitori naa ko tó ki ɔmɔniyan o je ki işemi rę ti o ti lę o kodi rę lati şe atunse asię rę ati lati şe nkan ti o tó.

Ki ɔmɔniyan o yaa je olugbagbó ododo (tootö) ni ɔnì! Ki o si ma fun satani ni aaye lati da a lówó kó kuro nibi itele ododo!

Qloahun- ti ɔla Re ga- sę pe: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرُّ هَانٌ﴾ 174 (مِنْ رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِينًا) 174 ﴿إِيَّاهَا الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ الْكِتَابَ فِي رَحْمَةٍ مِّنْهُ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَفَضَلُّوا وَيَهْدِيْهُمْ إِلَيْهِ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا﴾ 175 (بِاللَّهِ وَاعْصَمُوا بِهِ فَسَيُنَذِّلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِّنْهُ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَنِعْمَ الْمَرْءُ الَّذِي أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْهِ مِنْ سَفَرًا وَأَنْزَلَنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِينًا) 174-175.

Nję o şetan lati ni ipinnu ti o tobi ju ninu işemi aye rę?

Ti o ba şe pe gbogbo eyi ti o şíwájú ba laakaye mu, ti ọmọnonyan ti da òtító mọ ninu ṣokan rẹ; o je dandan fun un lati gbe igbesé akoko láti di Musulumi.

Eni ti o ba fẹ iranlqwọ lori şise eyi ti o daa julọ ninu ipinnu ni işemi aye rẹ ati itósónà rẹ lọ si bi o şe maa di Musulumi

Ki o maa je ki awọn eşe rẹ maa kodi rẹ kuro nibi wiwọ inu Isilaamu, ati pe Oloahun ti so fun wa ninu Kuraani pe Oun maa fori jin awọn eşe ọmọnonyan patapata ti o ba gba Isilaamu ti o si ronupiwada lọ sódò Adedaa rẹ, koda lęyin gbigba Isilaamu rẹ, Kò sóhun tó burú nínú kéèyàn máa dá àwọn ẹṣe kan, nítorí pé èèyàn ni wá kì í şe ángélì tí kò lè şasise. Şùgbón nnkan ti won n wa lqdø wa ni ki a tóraq aforijin lqdø Oloahun ki a si ronupiwada lọ sódò Rẹ, ti Oloahun ba ti ri lara wa pe a tete lọ gba ododo ti a si wonu Isilaamu, ti a si ti pe ijérii mejeeji, dajudaju O maa kun wa lqwọ lori gbigbe awọn eşe miiran ju sile, eni ti o ba dojú kọ Oloahun ti o si tèle ododo, O maa fi i şe konge fun alekun daadaa, nitori naa ki ọmònonyan ma şe iyemeji nipa wiwọnu Isilaamu nsinyii.

Ninu awọn ẹri iyen ni ọrọ Rẹ- ti ola Rẹ ga- pé: (فَنَّبْتَهُوا يُغْفِرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ) (Sö fún àwọn t'ó şàì gbàgbó pé tí wón bá jáwó (nínú àìgbàgbó), A máa şàforijin ohun t'ó ti ré kojá fún won)[Al-Anfal, Ayah 38].

Ki ni nnkan ti mo maa şe lati di Musulumi?

Wiwónu Isilaamu àlámòrí rẹ rɔrun ti ko bukaata si awọn ààtò isìn tabi awọn àlámòrí kan tí o ba ofin mu, tabi loju ẹnikení, nnkan ti o je dandan fun ọmònonyan nikan ni ki o pe ijérii mejeeji ni eni ti o mọ ìtumò rẹ ti o n ni igbagbó ninu rẹ, iyen ni ki o so pe: (Ash-hadu an laa ilaaha illallohu wa ash-hadu anna Muhammadan rosuulullah), ti o ba rɔrun fun ẹ lati so ọ pẹlu ede Lárúbawá o daa béké, ti iyen ba nira fun ẹ, o ti to ki o pe e pẹlu ede rẹ, pẹlu iyen waa di Musulumi, lęyin naa o je dandan fun ẹ lati kọ ẹsin rẹ ti o maa je ipilẹ oriire rẹ ni aye ati igbala rẹ ni ɔrun.